

Introducere în teoria fasciculelor - Curs 8

Mihai-Sorin Stupariu

Sem. al II-lea, 2013-2014

Rezultate

- ▶ Pentru un fascicul \mathcal{F} de grupuri abeliene de bază X se definește $\mathcal{W}(\mathcal{F})$ (fasciculul (flasc) de secțiuni arbitrare în \mathcal{F})

Rezultate

- ▶ Pentru un fascicul \mathcal{F} de grupuri abeliene de bază X se definește $\mathcal{W}(\mathcal{F})$ (fasciculul (flasc) de secțiuni arbitrare în \mathcal{F})
- ▶ **Teoremă Fie**

$$0 \longrightarrow \mathcal{F}' \longrightarrow \mathcal{F} \longrightarrow \mathcal{F}'' \longrightarrow 0$$

un șir exact de fascicule de grupuri abeliene de bază X , cu \mathcal{F}' flasc.

Pentru orice $U \subset X$ deschis

$$0 \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}') \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}) \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}'') \longrightarrow 0$$

este un șir exact de grupuri abeliene.

Rezultate

- ▶ Pentru un fascicul \mathcal{F} de grupuri abeliene de bază X se definește $\mathcal{W}(\mathcal{F})$ (fasciculul (fasc) de secțiuni arbitrare în \mathcal{F})

- ▶ **Teoremă Fie**

$$0 \longrightarrow \mathcal{F}' \longrightarrow \mathcal{F} \longrightarrow \mathcal{F}'' \longrightarrow 0$$

un șir exact de fascicule de grupuri abeliene de bază X , cu \mathcal{F}' **fasc**.

Pentru orice $U \subset X$ deschis

$$0 \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}') \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}) \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}'') \longrightarrow 0$$

este un șir exact de grupuri abeliene.

- ▶ **Teoremă Fie**

$$0 \longrightarrow \mathcal{F}^0 \longrightarrow \mathcal{F}^1 \longrightarrow \mathcal{F}^2 \longrightarrow \dots$$

un șir exact de fascicule **flasce** de grupuri abeliene. Pentru orice $U \subset X$ deschis

$$0 \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}^0) \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}^1) \longrightarrow \Gamma(U, \mathcal{F}^2) \longrightarrow \dots$$

este un șir exact de grupuri abeliene.

Notății

- ▶ \mathcal{F} fascicul de grupuri abeliene de bază X

Notății

- ▶ \mathcal{F} fascicul de grupuri abeliene de bază X
- ▶ $\mathcal{W}^0(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{F})$ fasciculul (fasc) de secțiuni arbitrare în \mathcal{F}

Notății

- ▶ \mathcal{F} fascicul de grupuri abeliene de bază X
- ▶ $\mathcal{W}^0(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{F})$ fasciculul (fasc) de secțiuni arbitrare în \mathcal{F}
- ▶ morfisme naturale

$$\mathcal{F} \xrightarrow{j^0} \mathcal{W}^0(\mathcal{F}) \xrightarrow{p^0} \mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}) \xrightarrow{j^1} \mathcal{W}(\mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}));$$

se notează $d^0 := j^1 \circ p^0$; $\mathcal{W}^1(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}))$

Notății

- ▶ \mathcal{F} fascicul de grupuri abeliene de bază X
- ▶ $\mathcal{W}^0(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{F})$ fasciculul (fasc) de secțiuni arbitrare în \mathcal{F}
- ▶ morfisme naturale

$$\mathcal{F} \xrightarrow{j^0} \mathcal{W}^0(\mathcal{F}) \xrightarrow{p^0} \mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}) \xrightarrow{j^1} \mathcal{W}(\mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}));$$

se notează $d^0 := j^1 \circ p^0$; $\mathcal{W}^1(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}))$

- ▶ Inductiv, pentru $q \geq 1$

$$\mathcal{W}^{q+1}(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{W}^q(\mathcal{F})/d^{q-1}(\mathcal{W}^{q-1}(\mathcal{F})))$$

$d^q = j^{q+1} \circ p^q$, unde

$$\mathcal{W}^q(\mathcal{F}) \xrightarrow{p^q} \mathcal{W}^q(\mathcal{F})/d^{q-1}(\mathcal{W}^{q-1}(\mathcal{F})) \xrightarrow{j^{q+1}} \mathcal{W}^{q+1}(\mathcal{F})$$

Notății

- ▶ \mathcal{F} fascicul de grupuri abeliene de bază X
- ▶ $\mathcal{W}^0(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{F})$ fasciculul (fasc) de secțiuni arbitrare în \mathcal{F}
- ▶ morfisme naturale

$$\mathcal{F} \xrightarrow{j^0} \mathcal{W}^0(\mathcal{F}) \xrightarrow{p^0} \mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}) \xrightarrow{j^1} \mathcal{W}(\mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}));$$

se notează $d^0 := j^1 \circ p^0$; $\mathcal{W}^1(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F}))$

- ▶ Inductiv, pentru $q \geq 1$

$$\mathcal{W}^{q+1}(\mathcal{F}) := \mathcal{W}(\mathcal{W}^q(\mathcal{F})/d^{q-1}(\mathcal{W}^{q-1}(\mathcal{F})))$$

$d^q = j^{q+1} \circ p^q$, unde

$$\mathcal{W}^q(\mathcal{F}) \xrightarrow{p^q} \mathcal{W}^q(\mathcal{F})/d^{q-1}(\mathcal{W}^{q-1}(\mathcal{F})) \xrightarrow{j^{q+1}} \mathcal{W}^{q+1}(\mathcal{F})$$

- ▶ $\mathcal{Z}^1(\mathcal{F}) := \mathcal{W}^0(\mathcal{F})/j^0(\mathcal{F})$; $\mathcal{Z}^q(\mathcal{F}) := \mathcal{W}^q(\mathcal{F})/d^{q-1}(\mathcal{W}^{q-1}(\mathcal{F}))$ ($q \geq 1$)

Rezultat

Teoremă. *Fie \mathcal{F} un fascicul de grupuri abeliene de bază X . $(\mathcal{W}^\bullet(\mathcal{F}), j)$ formează o rezoluție a lui \mathcal{F} , numită rezoluția canonică flasă (rezoluție Godement).*

Axiome

X spațiu topologic. O teorie de coomologie pentru X cu coeficienți în fascicule de grupuri abeliene constă din a indica

(i) un grup abelian $'H^q(X, \mathcal{F})$, $\forall q \in \mathbb{Z}, \forall \mathcal{F}$

Axiome

X spațiu topologic. O teorie de coomologie pentru X cu coeficienți în fascicule de grupuri abeliene constă din a indica

- (i) un grup abelian $'H^q(X, \mathcal{F})$, $\forall q \in \mathbb{Z}, \forall \mathcal{F}$
- (ii) un morfism $f^* : 'H^q(X, \mathcal{F}) \rightarrow 'H^q(X, \mathcal{G})$ pentru orice morfism $f : \mathcal{F} \rightarrow \mathcal{G}$ și pentru orice q

Axiome

X spațiu topologic. O teorie de coomologie pentru X cu coeficienți în fascicule de grupuri abeliene constă din a indica

- (i) un grup abelian $'H^q(X, \mathcal{F})$, $\forall q \in \mathbb{Z}, \forall \mathcal{F}$
- (ii) un morfism $f^* : 'H^q(X, \mathcal{F}) \rightarrow 'H^q(X, \mathcal{G})$ pentru orice morfism $f : \mathcal{F} \rightarrow \mathcal{G}$ și pentru orice q
- (iii) morfisme de legătură $\delta^q : 'H^q(X, \mathcal{F}') \rightarrow 'H^{q+1}(X, \mathcal{F}'')$ ($q \in \mathbb{N}$) asociate oricărui șir exact scurt
 $0 \rightarrow \mathcal{F}' \rightarrow \mathcal{F} \rightarrow \mathcal{F}'' \rightarrow 0$

Axiome

X spațiu topologic. O teorie de coomologie pentru X cu coeficienți în fascicule de grupuri abeliene constă din a indica

- (i) un grup abelian $'H^q(X, \mathcal{F}), \forall q \in \mathbb{Z}, \forall \mathcal{F}$
- (ii) un morfism $f^* : 'H^q(X, \mathcal{F}) \rightarrow 'H^q(X, \mathcal{G})$ pentru orice morfism $f : \mathcal{F} \rightarrow \mathcal{G}$ și pentru orice q
- (iii) morfisme de legătură $\delta^q : 'H^q(X, \mathcal{F}'') \rightarrow 'H^{q+1}(X, \mathcal{F}')$ ($q \in \mathbb{N}$) asociate oricărui șir exact scurt
$$0 \rightarrow \mathcal{F}' \rightarrow \mathcal{F} \rightarrow \mathcal{F}'' \rightarrow 0$$

► așa încât sunt verificate următoarele proprietăți:

Axiome ("functorialitatea")

- (a) $\text{id} : \mathcal{F} \rightarrow \mathcal{F}$ induce $\text{id} : {}'H^q(X, \mathcal{F}) \rightarrow {}'H^q(X, \mathcal{F}), \forall q;$
 (b) dacă diagrama

$$\begin{array}{ccc} \mathcal{F} & \longrightarrow & \mathcal{G} \\ & \searrow & \downarrow \\ & & \mathcal{H} \end{array}$$

comută, atunci, pentru orice q , diagrama de mai jos comută

$$\begin{array}{ccc} {}'H^q(X, \mathcal{F}) & \longrightarrow & {}'H^q(X, \mathcal{G}) \\ & \searrow & \downarrow \\ & & {}'H^q(X, \mathcal{H}) \end{array}$$

Axiome ("functorialitatea lui δ ")

(c) dacă

$$\begin{array}{ccccccccc}
 0 & \longrightarrow & \mathcal{F}' & \longrightarrow & \mathcal{F} & \longrightarrow & \mathcal{F}'' & \longrightarrow & 0 \\
 & & \downarrow & & \downarrow & & \downarrow & & \\
 0 & \longrightarrow & \mathcal{G}' & \longrightarrow & \mathcal{G} & \longrightarrow & \mathcal{G}'' & \longrightarrow & 0
 \end{array}$$

este o diagramă comutativă în care liniile sunt șiruri exacte de fascicule, atunci, pentru orice q , diagrama de mai jos comută

$$\begin{array}{ccc}
 {}'H^q(X, \mathcal{F}'') & \longrightarrow & {}'H^{q+1}(X, \mathcal{F}') \\
 \downarrow & & \downarrow \\
 {}'H^q(X, \mathcal{G}'') & \longrightarrow & {}'H^{q+1}(X, \mathcal{G}')
 \end{array}$$

Axiome ("functorii $'H^0$ și Γ sunt izomorfi")

- (d) $'H^q(X, \mathcal{F}) = 0$ pentru $q < 0$ și $'H^0(X, \mathcal{F}) \simeq \Gamma(X, \mathcal{F})$ astfel încât pentru orice morfism $\mathcal{F} \rightarrow \mathcal{G}$ diagrama de mai jos comută:

$$\begin{array}{ccc}
 'H^0(X, \mathcal{F}) & \xrightarrow{\simeq} & \Gamma(X, \mathcal{F}) \\
 \downarrow & & \downarrow \\
 'H^0(X, \mathcal{G}) & \xrightarrow{\simeq} & \Gamma(X, \mathcal{G})
 \end{array}$$

Axiome ("un șir exact scurt induce un șir exact lung în coomologie")

(e) dacă $0 \rightarrow \mathcal{F}' \xrightarrow{f} \mathcal{F} \xrightarrow{g} \mathcal{F}'' \rightarrow 0$ este un șir exact scurt de fascicule, atunci șirul

$$\dots \rightarrow H^q(X, \mathcal{F}'') \xrightarrow{\delta^q} H^{q+1}(X, \mathcal{F}') \xrightarrow{f^*} H^{q+1}(X, \mathcal{F}) \xrightarrow{g^*} H^{q+1}(X, \mathcal{F}'') \rightarrow \dots$$

este exact

Axiome ("coomologia fasciculelor flasce")

- (f) dacă \mathcal{F} este un fascicul flasc, atunci $H^q(X, \mathcal{F}) = 0$, pentru orice $q \geq 1$.

Bibliografie

1. R. Godement, *Topologie algebrică și teoria fasciculelor*, Hermann, Paris, 1973.
2. F. W. Warner, *Foundations of Differentiable Manifolds and Lie Groups*, Springer, 1983.
3. R.O. Wells, *Differential analysis on complex manifolds*, ediția a III-a, Springer, 2008.